

Logicus – Soft Educațional 2.0

Budișteanu Ionuț – elev în clasa a X-a la C.N. „Mircea cel Batran”,
ibudisteanu@acm.org

Mlisan Mirela – profesor îndrumător – C.N. „Mircea cel Batran”,
mirela_mlisan@yahoo.com

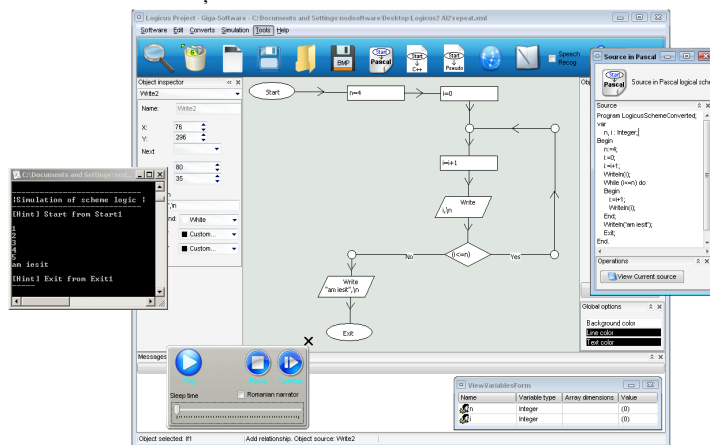
Abstract

Aplicația prezintă un nou concept - software educational 2.0, softuri cu Inteligență Artificială și nu se bazează pe conținutul informațional (lecții). Elevul poate să creeze orice schemă logică în aplicație cu drag&drop, după care soft-ul poate genera dinamic codul sursă a schemei logice create de elev, astfel se pot crea o infinitate de scheme logice. Soft-ul are inclusă o interfață vocală (Vocal User Interface), ce permite recunoașterea a anumitor cuvinte vorbite la microfon, soft-ul generează răspunsuri audio pentru elev. S-au realizat diverse teste, unde elevul este obligat să răspundă desenând răspunsul, iar soft-ul reușește să recunoască scrisul de mână și verifică dacă este corect. Permite recunoașterea facială, pentru a se autentifica la catalog.

1. Introducere

Permite crearea de scheme logice, simularea, și să genereze coduri în limbajele: (Pascal, C/C++ și Pseudocod) a schemei logice, construite de utilizator.

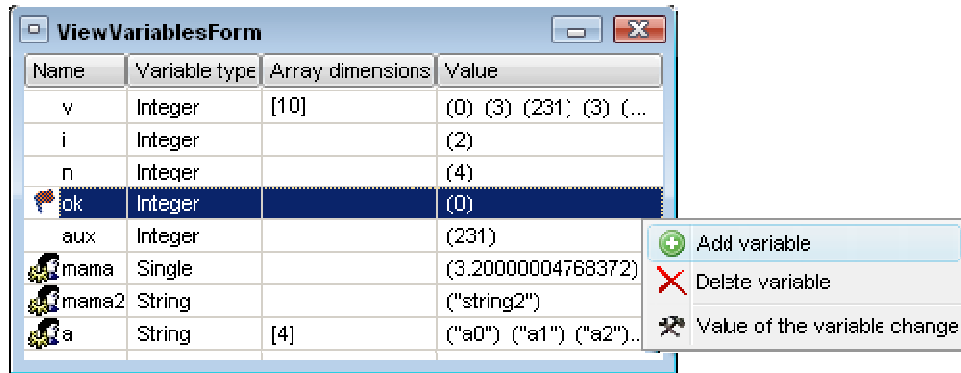
Soft educațional 2.0 este un software, care conține paradigme ale inteligenței artificiale. El permite studiul anumitor noțiuni, a obiectelor create de elev(utilizator). Practic nu se bazează pe conținut, permite interactivitate maximă, în soft, putând fi create un număr nelimitat de exemple, neafiind limitat la câteva animații.

2. Tabela de variabile

Adăugarea de variabile se face în fereastra: Watch – PopMenu -> Adăugă variabila. Momentan softul permite 8 tipuri de date, din fiecare tip de date se pot face matrici unidimensionale, bidimensionale, tridimensionale, acestea fiind: *Integer*, *SmallInt*,

ShortInt, Int64, Byte, Word, LongWord, Real, String.

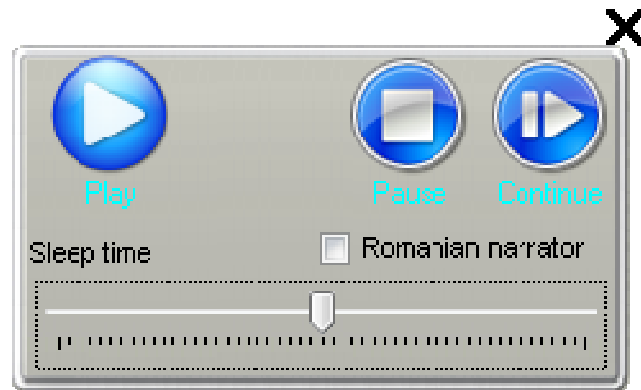

Când se introduce o nouă variabilă, se verifică, dacă mai există, dacă este validă ca și sintaxă, ca și dimensiuni.

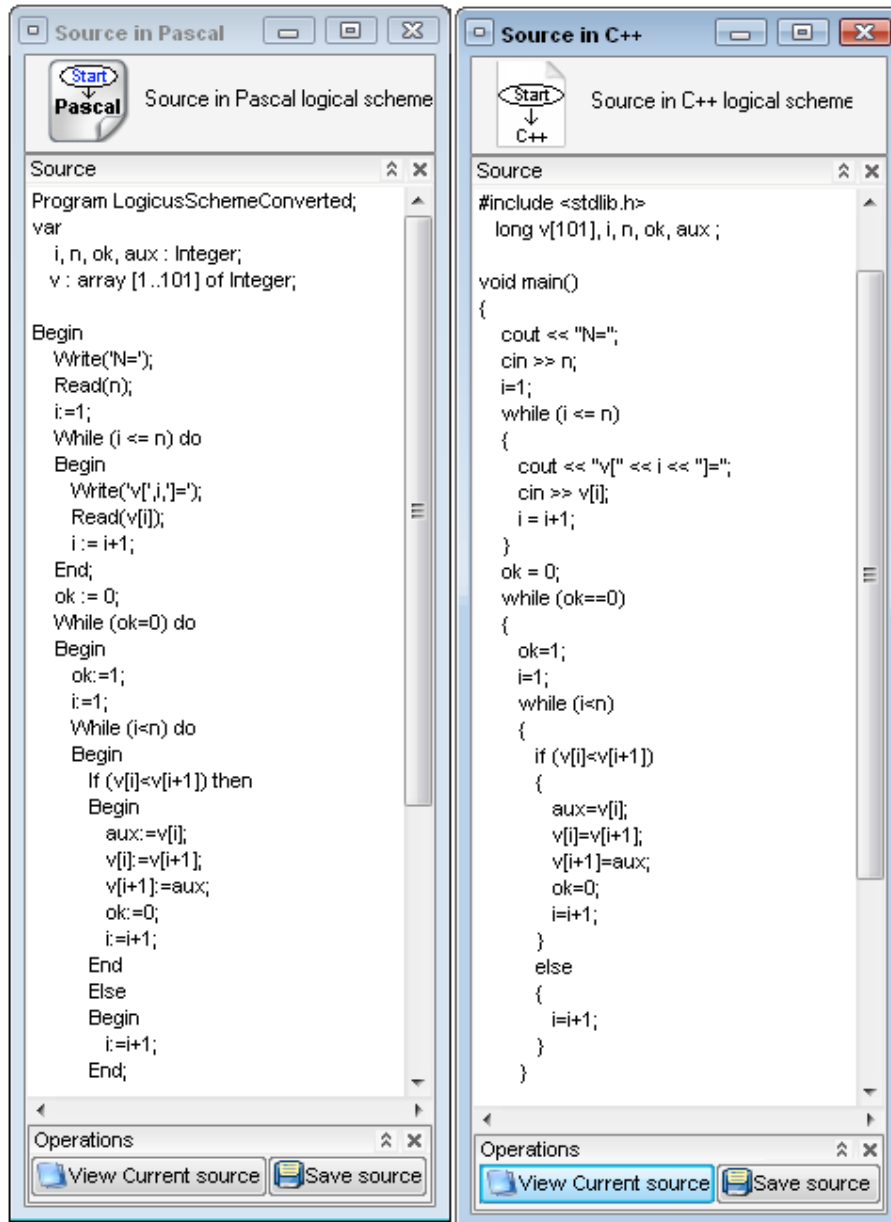
În imagine softul-ul ne arată, că variabila nu se poate introduce, că mai există, iar dimensiunile nu sunt bune alese (parantezele nu sunt închise corect).

3. Simularea schemei logice

Player-ul aplicației – prezintă simularea schemei logice, creată de utilizator. Simulatorul, este un thread sincronizat. În simulator, se poate configura, timpul, de execuție, dintre două instrucțiuni. În timpul execuție se pot seta din watch valorile variabilelor.

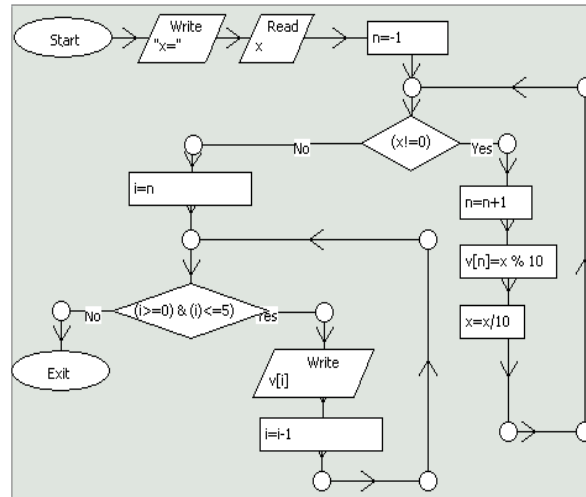
Exportarea schemei logice, în diverse limbaje de programare. Deci softul generează codul sursă- nu are nici o sursă salvată. Exportarea se face în C++, Pascal și Pseudocod.

4. Analiza sintaxei și analiză lexicală.

Soft-ul are un *thread* sincronizat, care tot verifică concurrent analiza sintaxei și analiza lexicală a schemei logice create de elev.

Exemplu - Având următoarea schemă logică

Automat, softul detectează următoarele erori în schema creată de utilizator:

Messages

- Undeclared variable x at object Read'
- Undeclared variable x at object If1
- Undeclared variable x at object Attribute3
- Undeclared variable x at object Attribute4

ViewVariablesForm

Name	Variable type	Array dimensions	Value
n	nteger		(0)
i	nteger		(0)
v	nteger	[10]	(0) (0) (0) (0) ...

5. Inteligența artificială

Softul conține un singur paradigm al inteligenței artificiale, și anume perceptronul. S-au creat rețele neuronale Multi-Layer-Perceptron în NeurosLab, au fost antrenate tot în NeurosLab (aplicație scrisă de mine și prezentată la foarte multe competiții), și după aceea exportate. S-au scris clasele care permit să citească ponderile rețelei antrenate și să le simuleze. Rețelele neuronale au fost folosite la:

- Speech recognition, care permite recunoașterea câtorva comenzi precum Search, Delete, Save, Load, New, Stop – cuvinte vorbite la microfon.
- Optical Character Recognition, care permite ca elevul să deseneze numere (rezultatele), iar softul permite recunoașterea lor.
- Face recognition, ce permite recunoașterea fețelor umane și clasificarea lor.

6. Vocal User interface

VUI este un nou concept de interfață, ce permite comenzi vocale, iar interfața generează răspunsuri audio pentru utilizator. Deasemenea se observă migrarea de la Graphic User Interface către Vocal User Interface, în foarte multe aplicații comerciale. Pentru generarea audio a cuvintelor, s-a folosit o aplicație scrisă de mine, DictRO care poate nara orice text în limba română. Din păcate interfața nu reușește interpretarea limbajului uman, ci doar anumite cuvinte, deasemenea softul permite recunoașterea facială, urmând ca fețele să fie clasificate, pentru a crea o logare pe bază de fețe, prin aceasta s-a dorit să se arate că un domeniu atât de închis, softul educațional, poate cuprinde elemente de noutate, arătând o nouă direcție de dezvoltare a softurilor educaționale.

7. Speech recognition

Întrucât ANN nu știu să facă decât clasificări, trebuie să transformăm, problema într-o problemă de clasificare. Sunetul trebuie transformat într-o poză, pe care rețeaua neuronală să încerce să o clasifice. Crearea unei poze în domeniul amplitudine-timp nu este utilă. Trebuie lucrat în domeniul timp-frecvență.

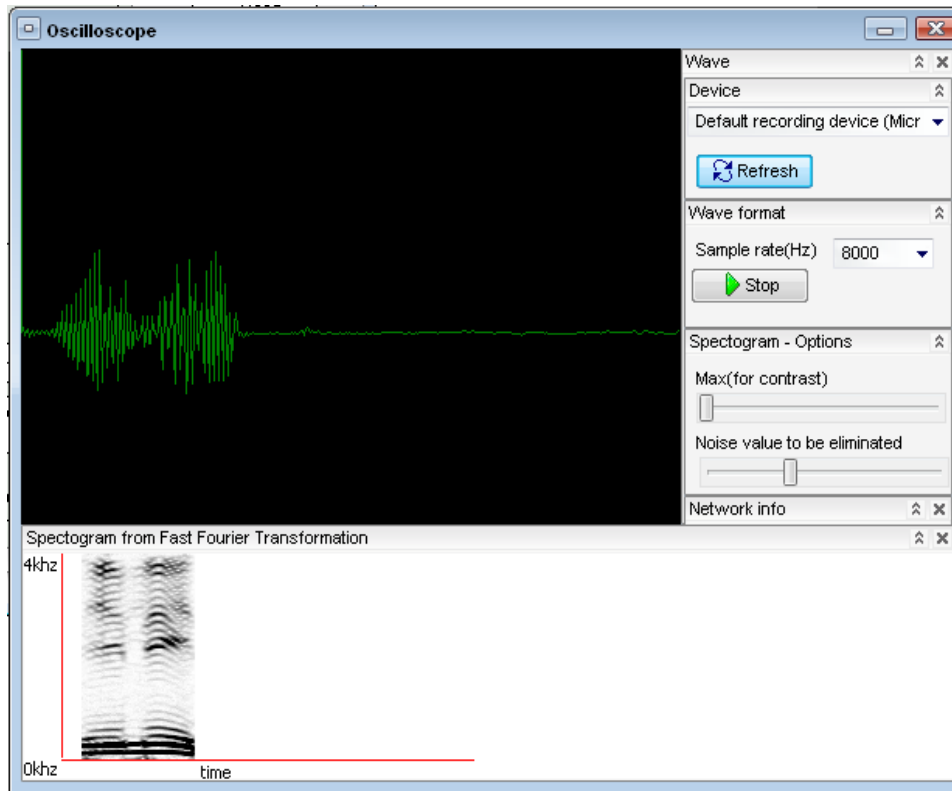
După aceea, s-a dorit să se vadă dacă o rețea neuronală MLP poate să clasifice sunete. Astfel s-a creat un osciloscop, în domeniul timp amplitudine. S-a lucrat cu Microsoft Multimedia System (mmsystem) luând astfel eșantioanele de la microfon. Eșantioanele sunt pe 8 biți, s-a setat frecvența de eșantionare pe 8000hz. După aceea s-a făcut o clasă care să ploteze eșantioane. Când s-au desenat eșantioanele, nu s-a scos componenta continuă (DC). După aceea, s-a scăzut DC(componenta continuă) și înmulțit cu fereastra Hamming pentru a îmbunătăți calitatea sunetului preluat de la microfon.

Fereastra hamming este: $\text{hamming}(x)=0,54-0,46*\cos(2*\pi*(x/256))$ Această funcție este clasică. Funcția este din MatLab, face corecția de frecvență.

Algoritmul cu fereastra hamming: Se iau primele 256 [1..256] de eșantioane se introduc într-un buffer și se înmulțește cu valorile hamming. După ce se calculează prima fereastră se introduce la analiza Transformata Rapida Fourier, din rezultat se face modulul numerelor complexe după transformată și se obține câte o coloană, din imaginea gray-scale, a spectrogramei sunetului. Deci se va obține 8000(numărul de eșantioane, luate într-o secundă)/30, unde 30 este deplasamentul ferestrei hamming. După aceea, se reia procedeul, pe intervalul [30,286] și se aplică aceeași înmulțire. După aceea [60,316], etc...

Valorile care se obțin, în spectrograma, se normalizează, și se înmulțesc cu 255, pentru a le transforma în valori de la [0..255]. Se aplică diverse metode pentru a elimina zgomotul prin mediere, componenta continuă(DC) și a separa cuvintele de zonele de pauză. Se aplică diverse nivele de separarea zgomotului și a intervalului de pauză. Pentru realizarea FFT-ului s-a utilizat singurul unit folosit din toată aplicația, Don Cross unit, care face doar transformata Fourier, procesările sunt realizate manual.

După ce avem spectrograma, se separă în cuvinte. Fiecare spectrogramă a fiecărui cuvânt se scalează la o dimensiune standard(deoarece pe stratul de intrare trebuie să fie fix 1218 intrări) la 42*29 pixeli, o dimensiune atât de redusă, deoarece pentru algoritm informația este redundantă. Atât prima imagine, cât și a doua sunt aproape la fel, din punct de vedere informațional.

8. Partea educațională

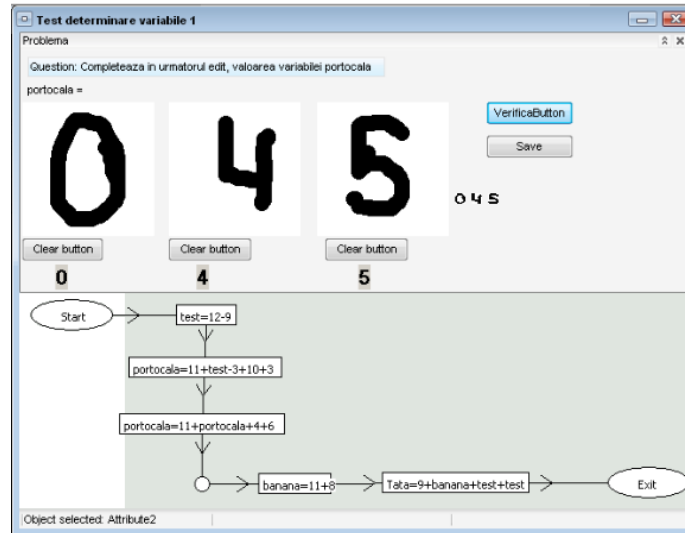

Softul generează un tip de test educațional în care se generează o schemă logică random, iar elevul trebuie să o reașeze și este obligat să răspundă după execuția codului ce valoare are o variabilă. Elevul completează scriind de mână, rezultatul, softul folosește un OCR(scris manual) pentru detecția cifrelor, iar rezultatul este vorbit.

Optical Character recognition are 100 de intrări, 10 ieșiri (deoarece sunt 10 clase, numerele de la 0..9). Elevul va desena răspunsul în suprafața de desen(de dimensiuni de 128*128 pixeli). După ce desenează, se face Regional of Interest(ROI) și va “decupa” doar cifra, se va scala către o imagine mai mică de (10*10 pixeli), deoarece pentru algoritm informația este redundantă. Atât prima imagine cât și a doua sunt aproape la fel informațional.

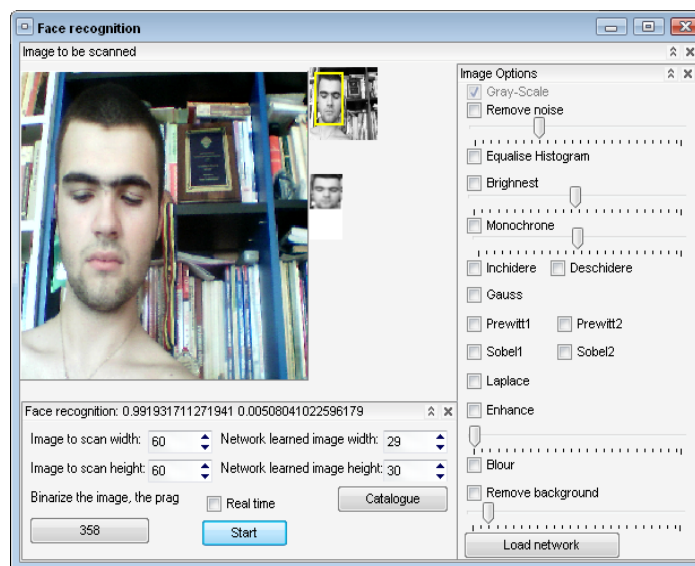
La antrenare rețeaua a fost învățată cu 5 exemple pentru fiecare clasă.

Se pot crea teste manual. Profesorul poate crea teste răspunsuri cu coloană și lecții cu fișier (fișiere suportate de browser IE deci flv, html, pdf, doc). Profesorul scrie un fișier XML, care softul îl parsează, și creează lecția. Deasemenea, se pot descărca lecții cu update-ul aplicației. Logicus reprezintă o viziune nouă, a softurilor educaționale, prin utilizarea noilor tehnologii.

9. Face recognition

Softul permite logarea in zona de administrare dupa ce are loc o recunoaștere facială + o clasificare facială. Atât partea de recunoaștere facială, cât și partea de clasificare faciala este perfect funcțională, însă recunoașterea real-time mai are probleme. Totuși scopul dorit a fost atins, implementarea acestor concepte în softurile educaționale. Menționez ca partea de recunoaștere faciala cât și partea de clasificare a fețelor, este complet scrisă manual, și prezentată in diverse concursuri. Nu s-a folosit nici un SDK. Alți programatori pot utiliza SDK-uri gata scrise. Ex: OpenCV.

10. Asemănarea dintre Logiucus și un Compilator

Logiucus folosește foarte multe concepte dintr-un compilator și teoria compilării:

- Face analiză sintactică – caută cuvintele care nu aparțin vocabularului
- Crează tabele de variabile
- Face analiză lexicală variabile nedeclarate verifică corectitudinea unei expresii
- Fiecare instrucțiune poate fi considerată un token
- La fel ca și compilatoarele Logiucus crează translatarea schemei în cod sursă.

Compilatoarele fac mai multe translatări din codul sursă în variante intermediare până ajunge în limbaj de asamblare. Translatările sunt echivalente.

- Crează graf asociat echivalent schemei logice. Compilatorul crează graful asociat codului sursă.

11. Informații suplimentare

Film: <http://www.trilulilu.ro/gigasoftware/f1cbc7574b9446>

Documentație: <http://www.neuroslab.com/Projects/Logiucus/files/romana.doc>

Bibliografia

- [1] ACM Digital Library
- [2] Virgil Tîponut, Catalin Caleanu, Rețele neuronale –arhitecturi și algoritmi, Univ de Vest
- [3] Virgil Tîponut, Catalin Daniel Caleanu, Rețele neuronale Aplicații, Universitatea de Vest
- [4] Nicolae Țândăreanu, Rețele neuronale - Nicolae Țândăreanu
- [5] Răzvan Andonie, Inteligență artificială, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

NOTA editorului: *Deși în perioada 1960-1980 s-au utilizat schemele logice în învățarea algoritmicii și programării, astăzi acestea nu trebuie să mai fie utilizate. De aceea s-a inventat programarea structurată (structurile de control).* Conf. Dr. M. Vlada.